

Сіверянський літопис

1997
№ 3

СІВЕРЯНСЬКИЙ ЛІТОПИС

Всеукраїнський історико-краєзнавчий просвітницький журнал

ЗМІСТ

Головний редактор
Сергій Павленко

Заступник головного
редактора
Олександр Коваленко

Голова фонду
«Сіверянського
літопису»
Валентин Мельничук

Відповідальний секретар
Алла Сокол

РЕДАКОЛЕГІЯ:

Олександр Астаф'єв
Геннадій Боряк
В'ячеслав Горбик
Олександр Коваленко
Юлій Коцюбинський
Сергій Леп'явко
Юрій Мицик
Олександр Моця
Павло Охріменко
Сергій Павленко
Анатолій Погрібний
Станіслав Реп'ях
Володимир Савченко
Людмила Студьонова
Петро Тронько
Василь Чепурний
Володимир Шевченко

Редактор випуску
Олена Ткаченко

Засновник —
чернігівське обласне
об'єднання
Всеукраїнського
товариства «Просвіта»
імені Т. Г. Шевченка

Свідцтво про державну
реєстрацію друкованого
засобу масової інформації
- серія КВ № 1025
від 26 жовтня 1994 р.

Індекс 74325

Адреса редакції:
250000, м. Чернігів,
вул. Воровського, 10.
Телефон для довідок
95-74-18.

СТАНОВЛЕННЯ ДЕРЖАВНОСТІ УКРАЇНИ

Г. Курас. Петро Дорошенко та Павло Скоропадський
П. Ісаков. Зведена таблиця селянських повстанських
загонів, що діяли на Сумщині та Чернігівщині 3
10

У ГЛИБ ВІКІВ

П. Охріменко. «Слово о полку Ігоревім» і «Велесо-
ва книга» 26

В. Бодрухін. До статусу Новгород-Сіверського
князіння 29

О. Травкіка. Про склад учнів Чернігівського коле-
гіуму 32

СЛАВУТИЦЬКИЙ ОБЕРІГ

Ю. МИЦИК. Старовинний план Чернобиля. 37

ІСТОРІЯ МІСТ І СІЛ

І. Желіба, О. Желіба. Історія міських гербів 38

Г. Швидько. Універсали гетьманів як джерело з іс-
торії українських міст 42

РОЗВІДКИ

М. Собка. Вогняний стовп (Нарбут В. І.) 47

В. Ляховицький. Невтомний трудівник на ниві ук-
раїнства: штрихи до творчого портрета І. Огієнка 54

В. Горобець. Славетні імена Сіверянщини: Роман
Ракушка-Романовський (Самовидець) 59

І. Забіяка. Горленки і Скоропадські 67

М. Куценко. Студії про Довженка 73

ОЧИМА ЗАРУБІЖНОГО ДОСЛІДНИКА

Р. Морган. Українські Збройні Сили в 1940—1950
роках (переклад Р. Олійник) 90

ГІПОТЕЗИ

О. Ільїн. Деякі штрихи до портретів наказних геть-
манів Павла Полуботка та Михайла Миклашевського 95

З АРХІВНИХ ДЖЕРЕЛ

З документації гетьмана І. Мазепи (публ. Ю. Ми-
цика) 99

Олександр Шишацький-Ілліч. Щоденник. (Публі-
кація З. Кудрявцеві) 106

Листи Василя Горленка Дмитру Яворницькому
(публікація С. Абросимової та І. Тарасенка) 116

З ІСТОРІОГРАФІЧНОЇ СПАДЩИНИ

З народознавчого доробку Філарета Гумілевсько-
го. (Публікація О. Тарасенка) 121

ФІЛОСОФСЬКА СКАРБНИЦЯ

С. Явоненко. Історичне й етичне у системі
знань 132

КРАЄЗНАВЧА МОЗАІКА

Д. Калібаба. Ботанік Борзоч І. Г. 141

І. Костенко. Пам'ятник М. В. Гоголю у Ніжині 142

В. Терлецький. Спогад про І. П. Кавалерідзе 144

С. Воїнов. Помилка Михайла Максимовича 146

О. Олійник. Покликання — світити 148

НА ДОПОМОГУ ВЧИТЕЛЮ

М. Бойко, В. Євстратов. З історії Чернігівщини
VI—XIII ст. 152

ПРИДЕСНЯНСЬКА КНИЖКОВА ПОЛІЦІЯ

А. Пастернак. Відновлене видання 162

В. Солонікова. На допомогу краєзнавцям 163

Г. Кузнецов. Правда повість 164

МОВОЮ ДОКУМЕНТІВ

Переписна книга Чернігова 1666 р. (Підготовка до
друку та примітки О. Коваленка, С. Мельника і
В. Сапона) 167

Про авторів 182

ДО УВАГИ ЧИТАЧІВ!

Наступні номери журналу за 1997 рік передплатникам з інших областей України нададуть безкоштовно.

«СІВЕРЯНСЬКИЙ ЛІТОПИС».

Журнал.

Коректори: Н. Баженова, Л. Данчук М. Макановицька, О. Цибульська.

Здано до набору 9.06.97 р. Підписано до друку 28.07.97 р. Формат

70x108 ¹/₁₆. Папір газетний. Гарнітура літературна. Друк високий.

Ум. друк. арк. 16,1. Тираж 700 прим. Зам. 2361.

Віддруковано на поліграфічній базі редакційно-видавничого комплексу
«Деснянська правда».